

Lähettäjä: Airas Eeva Pelkosenniemi
Lähetetty: maanantai 1. joulukuuta 2025 23:53
Vastaanottaja: Lehtikero Lauri Pelkosenniemi
Aihe: Eriävä mielipide

Eriävä mielipide

Esitän eriävän mielipiteeni päätökseen ottaa käyttöön varhaiskasvatusmaksu 1.2.2026 alkaen. KH 1.12.2025 asianumero 408.

Kunnan järjestämässä keskustelutilaisuudessa 5.11.2026 sekä sähköisessä kyselyssä, johon vastasi 32 varhaiskasvatuksen piirissä olevaa perhettä, nousi selkeästi esiin vanhempien huoli päätöksen vaikutuksista perheiden taloudelliseen tilanteeseen. Huoli kohdistui erityisesti maksujen aiheuttamaan lisäkustannukseen ja sen vaikutukseen palvelun saavutettavuuteen sekä kunnan veto- ja pitovoimaan.

THL:n mukaisesti laaditun ennakkovaikutustenarvioinnin (EVA) perusteella varhaiskasvatusmaksulla ei ole vaikutusta palvelun laatuun, mutta sillä on suora vaikutus perheiden taloudellisiin edellytyksiin osallistua varhaiskasvatukseen. Tämä on merkittävä kunnassa asuvien perheiden kannalta. Päätös vaarantaa yhdenvertaiset mahdollisuudet varhaiskasvatukseen, vaikka varhaiskasvatus on tutkitusti yhteiskunnallisesti sekä lapsen kehityksen kannalta keskeinen peruspalvelu.

Kustannus-hyötytarkastelu tukee myös eriävää mielipidettäni. Ensimmäisen vuoden nettohyödyksi on arvioitu vain noin 10 000 euroa aloituskulut (yhteensä 16 000 €) huomioiden, ja vuodelle 2027 arvioitu vuosituotto 15 000–20 000 € on kunnan taloudessa erittäin vähäinen suhteessa riskeihin, joita maksu aiheuttaa perheiden hyvinvoinnille, varhaiskasvatuksen käytölle sekä kunnan veto- ja pitovoimalle. Varhaiskasvatuksen maksutulojen vaikutus kunnan kokonaistalouteen on pieni, mutta niiden vaikutus perheiden arkeen voi olla huomattava.

Lisäksi katson, että kunnan tulisi strategisesti huolehtia lapsiperheiden hyvinvoinnista ja pyrkiä vahvistamaan heidän sitoutumistaan kuntaan sekä houkuttelemaan uusia asukkaita. Lapsiperheiden pysyvä asettuminen kuntaan tuo pitkällä aikavälillä huomattavasti suuremman taloudellisen hyödyn kuin varhaiskasvatusmaksuista saatavat tulot, jotka ovat kokonaisuudessaan kunnan talouteen nähden erittäin pieniä. Varhaiskasvatuksen saavutettavuutta heikentävä maksu voi siten olla ristiriidassa kunnan pitkän aikavälin elinvoimatavoitteiden kanssa.

Edellä mainituilla perusteilla en voi kannattaa varhaiskasvatusmaksun käyttöönottoa. Katson, että päätöksen vaikutukset perheiden asemaan ja varhaiskasvatuksen yhdenvertaiseen saavutettavuuteen ovat merkittävästi haitallisemmat kuin päätöksellä saavutettavat taloudelliset hyödyt.

Kunnassa on tällä hetkellä käynnissä useita samanaikaisia sopeuttamistoimia. En pidä hyväksyttävänä, että säästötoimien kohdentaminen aloitetaan lapsiperheistä ja heidän tarvitsemistaan peruspalveluista, sillä juuri näiden palvelujen turvaaminen on kunnan tulevaisuuden elinvoiman kannalta keskeistä.

Näillä perusteilla jätän asiasta eriävän mielipiteeni.

Eeva Airas

Vasemmistoliitto
Pelkosenniemen kunnanvaltuutettu
Pelkosenniemen kunnanhallituksen jäsen

Sähköposti on perustuslain (731/1999) 10.2 § sekä sähköisen viestinnän tietosuojalain (516/2004) 4.1 § mukaisesti luottamuksellista viestintää. Tämä sähköpostiviesti on tarkoitettu vain viestin vastaanottajakentissä nimetyille vastaanottajille. Muilla ei ole oikeutta lukea, tulostaa, tallentaa, kopioida, jakaa edelleen tai käyttää tätä viestiä tai mitään sen osaa. Jos olet saanut tämän viestin vahingossa, ilmoita virheestä viestin lähettäjälle ja tuhoa viesti.